

De zwarte rat en zijn klimcapaciteiten

Van bruine ratten (*Rattus norvegicus* Berkenhout) is vanuit de praktijk bekend dat zij zich vanuit de riool, via regenpijpen van maximaal 10 cm binnenmaat omhoog werken om zo panden binnen te komen. Ton Bode en Ton Brink deden hiernaar onderzoek. Vorige keer toonden zij hoe zwarte ratten over een staaldraad *lopen*, waar bruine ratten zich slechts kunnen redden door over de staaldraad te *kruipen*.

In een observatieruimte bevestigden zij een kunststof (pvc) afvoerpijp van 7 cm aan het dak van een schuurtje. 'Het is verrassend om te zien dat de zwarte ratten in observatie de afvoerpijpen zowel via de binnen-, als via de buitenzijde met het grootste gemak weten te nemen. Er was zelfs een zwarte rat die halverwege de afvoerpijp omkeerde en weer terugging naar de start.'

POETSWERK OP EEN DEURKRUK

Verbazing wekte de zwarte rat die kennelijk kans zag om op een deurkruk te gaan zitten en zich, al balancerend, te poetsen. Hoe hij op die deurkruk (normale hoogte van de vloer) terecht was gekomen, was niet direct duidelijk. Er moest dus worden gepost om daar achter te komen. Al snel werd het volgende duidelijk: zich afzettend op de grond, zette de zwarte rat zijn pootjes om de randen van de ogenschijnlijk zeer gladde deurstijl. Van erom heen klemmen kon geen sprake zijn, gezien de grote snelheid waarmee hij tegen de deurpost op klom.

Op boerderijen is menigmaal vastgesteld dat zwarte ratten er geen enkele moeite mee hebben om via palen af te dalen naar de voerbakken van varkens of kippen. Bij onraad zien ze kans om weer net zo snel en langs dezelfde weg omhoog te gaan naar hun veilige nestelgebieden. Het aantal te klimmen meters speelt daarbij geen enkele rol. Dat bewijst het volgende voorbeeld uit de praktijk.

ZWARTE RATTEN IN EEN DIERVOEDERFABRIEK

In een diervoederfabriek kwamen zwarte ratten voor. De schuilgelegenheid bevond zich boven in het gebouw. Bij een bezoek aan het bedrijf bleken enkele zwarte ratten zich op te houden op een betonnen rand, aan de bovenzijde van een siloruimte. Op het moment dat de zwarte ratten werden opgemerkt, was nog niet duidelijk hoe zij op die rand terecht waren gekomen. Omdat de bezoekers iets teveel lawaai maakten, werden de ratten onzeker en gingen ze alvast in de richting zitten die zij, bij dreigend gevaar, op zouden vluchten. Er bleek maar één mogelijkheid. Een trekstang (betonijzer) die de betonnen randen langs de muur aan de overzijde van de silo met elkaar verbond, moest de loopruimte zijn. En dat klopte. Ook nu weer vluchtten de zwarte ratten razendsnel over de trekstang weg, in de richting van hun nestelgelegenheid. Of zij zich daarbij realiseerden dat de silo op dat moment leeg was en dat op tientallen meters onder hen een betonnen vloer lag? Eén misstap zou fataal zijn geweest, maar ga er maar van uit dat deze misstap niet gauw gemaakt zal worden!

Auteurs: Ton Bode en Ton Brink

